

**TOSHKENT TUMANLARARO
IQTISODIY SUDI**

100097, Toshkent shahri, Cho'pon-ota ko'chasi,
6

Tel: (+99871) 278-95-73

**TASHKENT INTER-DISTRICT
ECONOMIC COURT**

100097, Tashkent, Chopon-ota street, 6

e-mail: i.toshkent@sud.uz

А Ж Р И М

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Тошкент шахри

2022 йил 18 февраль

4-1001-2211/3707-сонли иш

Тошкент туманлараро иқтисодий суди, судья Б.Д.Султонов раислигида, судья ёрдамчиси С.А.Йигиталиевнинг котиблигида, даъвогар “Е Cashbox” МЧЖнинг жавобгар ЯТТ Камиссарова Элмира Хурсаналиевнадан 2.450.000 сўм қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича қўзғатилган иқтисодий ишни даъвогар вакили Д.М.Таджиев (раҳбари) иштирокида, ўз биносида очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

Даъвогар “Е Cashbox” МЧЖ (бундан буён матнда даъвогар деб юритилади) судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар ЯТТ Камиссарова Элмира Хурсаналиевна (бундан буён матнда жавобгар деб юритилади)дан 2.450.000 сўм қарздорликни ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили даъво аризасини имзолаш чоғида имзодан факсимиле усулида нусха кўчириш воситаларидан фойдаланилганлигини тан олиб, даъво талабларини тўлиқ қаноатлантиришни сўради.

Суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган бўлсада, жавобгар вакили суд мажлисида иштирок этмади ва низо юзасидан муносабат билдирмади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК деб юритилади)нинг 128-моддасига кўра, агар суд иқтисодий суд ишларини юритиш иштирокчиси ўзига юборилган ажримнинг кўчирма нусхасини олганлиги ёки ушбу Кодекста назарда тутилган бошқа усулда хабардор қилинганлиги тўғрисида суд мажлиси бошлангунига қадар маълумотларга эга бўлса, ушбу иштирокчи тегишли тарзда хабардор қилинган деб ҳисобланади.

ИПКнинг 170-моддаси учинчи қисмига асосан иш муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган жавобгар, учинчи шахслар суд мажлисига келмаса, низо уларнинг йўқлигида ҳал қилиниши мумкин.

Мазкур ҳолатда суд ИПКнинг 128 ва 170-моддаларига асосан ишни жавобгар вакили иштирокисиз кўриб чиқишни лозим топади.

Суд даъвогар вакилининг фикрларини эшитиб, иш ҳужжатларини ўрганиб, қуйидаги асосларга кўра даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни ва суд харажатларини даъвогар зиммасида қолдиришни лозим топади.

ИПК 149-моддасининг биринчи қисмига кўра даъво аризаси судга ёзма шаклда берилади. У даъвогар ёки унинг вакили томонидан имзоланади.

Иш ҳужжатларидан кўринишича, даъвогар даъво аризасини имзолаш чоғида имзодан факсимиле усулида нусха кўчириш воситаларидан фойдаланилганлиги аниқланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми “Биринчи инстанция суди томонидан иқтисодий процессуал қонун нормаларини қўллашнинг айрим масалалари тўғрисида” 2019 йил 24 майдаги 13-сонли қарорининг 24-бандига кўра,

ИПК 149-моддасининг биринчи кисми мазмунига кўра даъво аризаси даъвогарнинг раҳбари ёки унинг вакили томонидан ўз қўли билан имзоланган бўлиши лозим. Бунда имзонинг механик ёки бошқа нусха кўчириш воситалари орқали амалга оширилишига, қонунда назарда тутилган ҳоллардан ташқари, йўл қўйилмайди деб тушунтириш берилган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили ҳам имзо факсимиле усулида қўйилганлик ҳолатини тасдиқлади.

ИПК 107-моддасининг 3-бандига кўра, даъво аризаси имзоланмаган бўлса ёки уни имзолаш ҳуқуқига эга бўлмаган шахс томонидан ёхуд мансаб мавқеи ёки фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилмаган шахс томонидан имзоланган бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

ИПК 118-моддасининг биринчи қисмига асосан суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилиши белгиланган.

Қайд этилганларга кўра, “Давлат божи тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни ва ИПКнинг 118-моддаси талабларидан келиб чиқиб, суд даъвогар кичик тадбиркорлик субъектига мансуб эканлигини инобатга олиб, у томонидан олдиндан тўлаб чиқилган 270.000 сўм давлат божининг 135.000 сўм қисми ва 21.600 сўм почта харажатларини ўз зиммасида қолдиришни, давлат божининг 135.000 сўм қисмини республика бюджетидан даъвогарга қайтаришни лозим деб топади.

ИПКнинг 109-моддасига кўра, даъво аризасини кўрмасдан қолдириш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар бартараф этилганидан кейин даъвогар судга даъво аризаси билан умумий тартибда янгидан мурожаат қилишга ҳақли.

Юқоридагиларга асосан ҳамда ИПКнинг 107, 109, 118, 128, 170, 195, 196-моддаларини қўллаб, суд

А Ж Р И М Қ И Л Д И:

Даъвогар “Е Cashbox” МЧЖнинг жавобгар ЯТТ Камиссарова Элмира Хурсаналиевнадан 2.450.000 сўм қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Олдиндан тўлаб чиқилган 135.000 сўм давлат божи ва 21.600 сўм почта харажати даъвогар зиммасида қолдирилсин.

Даъвогар “Е Cashbox” МЧЖ томонидан ортиқча тўланган 135.000 сўм давлат божи республика бюджетидан даъвогарга қайтарилсин ва давлат божини қайтариш тўғрисида маълумотнома берилсин.

Ажрим нусхаси тарафларга юборилсин.

Мазкур ажрим устидан шикоят қилиш (протест келтириш) мумкин.

Раислик қилувчи

Б.Д.Султонов

